

A ZSINATI FŐTANÁCS NYILATKOZATA

Istennek, a mi gondviselő Atyánknak legyen köszönet és hálaadás, hogy a mai napon áhitatos lélekkel, szent érzések között ünnepelhetjük Zsinati Főtanácsunk keretében egyházunk megalakulásának 400. évfordulóját.

Az emlékezés boldog hangulatában gondolatunk kegyelettel száll vissza a múltba. Idézzük a XVI. század, a reformáció mozgalmát, amelynek hazai földön egyik legkimagaslóbb alakja Dávid Ferenc volt. Ő jutott el a reformáció útján legközelebb az evangéliumhoz, hirdetve Jézus embervoltát. Ezért a meggyőződéséért mártirhalált kellett szenvednie a dévai vár börtönében. Dávid Ferenc halála azonban nem bukást, hanem diadalt jelentett. A Jézus tanításai alapján és Dávid Ferenc szellemében megalakult unitárius egyház életképesnek bizonyult, habár szenvedések, megaláztatások és veszteségek hosszú során kellett keresztülmennie a századok során.

Egyházunk mégis fennmaradt, mert volt benne életerő, mert rendületlenül hitte minden időben, hogy Dávid Ferenc örökségként sajátos hivatása van hazánk hívő embereinek sorában; mert kiolthatatlanul lobogott hívei lelkében az igazság szüntelen keresésének és minél teljesebb megismerésének, valamint a hit- és lelkiismereti szabadság megvalósításának szent vágya. Egyházunk megalakulásnak alapját képezte a hit és értelem alapján álló életszemlélet szükségessége, a szüntelen lelki, szellemi és anyagi fejlődés munkálásának felismerése, mások hitének és meggyőződésének tiszteletbentartása. Fennmaradt, mert a jézusi parancsolat: az Isten- és emberszeretet hirdetésével és cselekvésével az egyszerű, sallang nélküli istentisztelet és józan vallásosság eredményes és példaadó hordozójának bizonyult.

Az emlékezés ünnepi hangulatában egyházunk 400 éves történetét idézve, tekintetünket a ma és holnap felé irányítjuk. Megelégedéssel álla-

pítjuk meg, hogy országunkban a hit- és lelkiismeret-szabadság alkotmányosan biztosított valósággá lett. Jól esik arra gondolnunk, hogy hazánkban a különböző vallásfelekezetek közötti ellenségeskedés a múlté, az egyházak, sajátos szerepük betöltése mellett, támogatják egymás törekvéseit és ma minden állampolgár szabadon gyakorolhatja vallásos életét.

Jézus tanítása, Dávid Ferenc és a hitvalló ősök szellemében az eddigénél is fokozottabb mértékben küzdeni kíván minden erejével és teljes felelősségtudattal a népek s nemzetek egyetértéséért, a békés egymás mellett élésért, a békesség és szeretet, az egymás iránti türelem, a jóakarát és a megértés jézusi evangéliumának megvalósításáért.

Szeretettel köszöntjük a világ különböző részeiből hozzánk elzarándokolt hittestvéreinket s általuk a világ unitárius és szabadelvű keresztyén híveit. A múlt és a jövő határán, más-más hitet valló honfitársaink és külföldi hitrokonaink színe előtt szent fogadalmat teszünk, hogy a Jézus által hirdetett evangélium szüntelen munkálásával, a hit fényével és az értelem világosságával az ötödik században is igyekezni fogunk magasrendű hivatásunkat maradéktalanul teljesíteni egyházunk gyarapodására, hazánk előmenetelére és Isten dicsőségére.

Erre kérjük a mi egy igaz Istenünk segítségét és áldását.

Az Unitárius Egyház 1968. augusztus 18-án Kolozsvárt tartott Zsinati Főtanácsi üléséből.

Dr. KISS ELEK
püspök

Dr. MIKÓ IMRE
főgondnok

Dr. KOVÁCS LAJOS
főjegyző

B E S Z Á M O L Ó

AZ 1968. AUGUSZTUS 17—19 NAPJAIN KOLOZSVÁRON, TORDÁN ÉS DÉVÁN TARTOTT JUBILEUMI ZSINATI FŐTANÁCSRÓL

A Keresztény Magvető 1868 évi 4. kötetében az 5. oldalon ezeket olvashatjuk: „Az erdélyi unitárius vallásközösség egyházi főtanácsa az 1568. év nevezetes eseményeinek, vagyis törvényes lételének háromszázados emlékét örömnéppé óhajtván emelni, meghatározta, hogy 1868-ban pünköst első napján általános hálaünnep tartassék minden eklézsiában, továbbá, hogy ugyanez évben az 1568-ban Tordán hozott törvénycikk emlékére Tordán tartassék zsinat s ez is egyszersmind emlékünnep legyen“. A főhatósági rendelet értelmében 1868-ban pünköst ünnepén minden unitárius egyházközségben hálaadó istentisztelet volt, amelyen felolvasták a Kriza János püspök által írt alkalmi imát és himnuszt, amely egyházi énekeskönyvünk egyik népszerű, sokat énekelt énekévé lett és az mostani énekeskönyvünknek 215. számú dicséretét alkotja.

Az emlékzsinat augusztus 30—31 napjain folyt le Tordán. A Keresztény Magvető fentemlített kötetében a 236—252 oldalakon részletes tájékoztatást kapunk annak minden lényeges mozzanatáról. E tudósításból idézzük az alábbi mondatot: „Az utódok iránti kötelességünk... leírni egy olyan ünnepélyt, hol egy hazai hitfelekezet, háromszáz év sanyarúságát felejtve, talán először fejezhette ki szívének örömét hangosan, tartózkodás nélkül“.

Ez volt valóban az első nagyszabású ünnepség, amelyre Erdély földjén az unitárius egyház 300 éves fennállása óta először kerülhetett sor egy „olyan nagyszabású zsinaton, amilyent unitárius nevet viselő keresztény még sohasem ért“.

Száz esztendő múlva, 1968 augusztus 17—19 napjain ismét jubileumi zsinatra gyűlt össze az unitárius egyház, hogy megalapításának 400. évfordulóját méltó keretek között megünnepelje. Az előkészületekről tett zsinati jelentésében Sebe Ferenc előadó-tanácsos afia többek között az alábbiakat közölte: „E zsinat megrendezésére a kezdeményezést, mintegy öt évvel ezelőtt Főtisztelendő Püspök afia tette meg, amit azonnal átvettek az egyházközségek vezetői: a lelkészek, presbiterek és maguk a hívek tömegei. Egyházunk közössége egyöntetűen úgy vélte, hogy az előkészületnek ugyanazon időben két irányban, azaz külsőleg és belsőleg kell megmutatkoznia; hitünk erőforrásaiból külsőleg és belsőleg egyaránt meg